

La nostra història (I)

Es sabut que un dels ingredients bàsics de caire intel·lectual de la Renaixença fou el component historiogràfic. Gràcies al desvetllament romàntic de les grandeses, especialment de les militars, de la història de la Corona d'Aragó els historiadors de finals del XIX impregnaren a unes capes il·lustrades que al seu torn expandiren la bona nova en noves vessants d'investigació, de la rondallística numismàtica i del folklore a la diplomàtica. Els renaixentistes sabien el que tenien entre mans, mitjançant el coneixement històric podria encetar-se una etapa cultural on l'arrel possibilités el creixement harmònic de l'arbre, en altres paraules, "abans d'un projecte polític definit calia catalanitzar el país sotmès a una pressió diàfana d'abast considerable.

Actualment els únics camins de catalanització són l'ensenyament i els mitjans de comunicació de masses, en el primer cas només hi ha unes poques matèries —especialment llengua i literatura i una assignatura d'una àrea de socials— que són seguides, xifres oficials si calen de nota a peu de pàgina, per una part significativa però no majoritària del nostre poble. Pel que fa referència a la televisió

la manca de mitjans en la cobertura horària fa que no pugui competir, en valors absoluts, amb les dues cadenes estatals d'expressió castellana tret a del circuit català d'unes poques hores i privat d'autonomia. Fer conèixer la nostra història és una labor bàsica i essencial per a una plena catalanització del país. Sembla que res no s'hi oposa. La Generalitat, Parlament inclòs, disposa d'una còmoda majoria nacionalista que se'ns dubte tindria un ampli suport de les altres formacions polítiques, com per encetar una programació on la Història de Catalunya estigués inclosa, no al caprici de professors o en apèndixs dins els programes oficials, sinó amb categoria i entitat pròpia.

El passat mes d'octubre joves historiadors del País Valencià, les Illes i el Principat es trobaren a Barcelona on les Jornades dedicades a la reflexió sobre la història catalana. En el punt 2.1 del manifest final podem llegir: "Creació d'assignatures específiques sobre la història de les terres de parla catalana a l'EGB, la FP i el BUP". Certament una fórmula per incrementar el treball dels joves llicenciats en atur és incorporar la seva matèria en els plans d'estudi, però en

aquest cas les finalitats no són de caire estrictament laboral. L'ensenyament és competència, traspassada en la seva plenitud i cal que les autoritats acadèmiques o legislatives tinguin cura de la seva aplicació per les raons òbvies d'un major coneixement del passat immediat més directament relacionat amb el present i d'una major interrelació entre nous i vells catalans. No hi ha cap excusa malgrat la proximitat dels obstacles: densitat dels programes i dels horaris, manca de sensibilització en algun claustre de professors, etc. Hi ha qui apunta que abans entrarà dins l'ensenyament la informàtica que la Història de Catalunya. Serà, no cal dir-ho, una manifestació més del colonialisme i la dependència internacional de la nostra terra, a la recerca de la modernitat hom oblidarà les bases i l'edifici sense peus pot ser esborrat per qualsevol ventijol.

Si bé dins la Universitat, i en alguna escola benemèrita, l'ensenyament de la Història de Catalunya és normal potser caldria incidir per tal que una de les raons de la descatalanització del país, la ignorància, fos eliminada o obviada.

Josep M. Figueres
Historiador